

Spis treści

Spotkanie z człowiekiem z „kartoteką S”	11
---	----

I. PARYSKI LABIRYNT 1900–1906

1. U Katalończyków ze Wzgórza	19
2. Ruchomy chodnik i „francuski geniusz”	25
3. „Fiakrowi Beckerowi nie zapłacono za kurs”	29
4. Finot, Foureux, Bornibus i Giroflé – informatorzy komisarza Rouquiera	35
5. „Aura tajemniczości” otaczająca anarchistów	42
6. „Siedzący przy stole ślepiec”	49
7. Hôtels-garnis, Bateau-Lavoir i rudery	57
8. „Listy Marii”, matki wielbiącej dziecko-króla	63
9. Bary Montmartre’u i apasze z Belleville	69
10. „Zguba czeka tego, kto przyjmuje nazwisko matki...”	73
11. Kuglarze i „największy z żyjących poetów”	77
12. Historia mantyli i wachlarza	87
13. „Miliony metrów nad poziomem morza...” Gósol!	92

14. „Tenor, który wyśpiewuje wyższą nutę niż ta na partyturze: ja!”	99
15. Sześćdziesiąt głów państwa z wizytą w Bateau-Lavoir	106

II. NA CZELE AWANGARDY! 1906–1923

NARODZINY STRATEGA 1906–1914	115
1. „Iście rzeźbiarskie dzieło!...” Vincenc Kramář	117
2. Tajemnica rue Vignon... Daniel-Henry Kahnweiler	127
3. Powrót do Bateau-Lavoir	138
4. Duet rewolucyjnych wirtuozów... Picasso i Braque, Braque i Picasso	145
5. „Botanik [który] przygląda się przyrodzie nieznaney krainy...” – Leo Stein	155
6. „Równie doskonały jak fuga Bacha” – Alfred Stieglitz	163
7. „Kolano przy kolanie”, portret kontra portret... – Gertruda Stein	171
8. „Tylko Paryż był naszym krajem” Rupf, Uhde, Hessel, a nawet Dutilleul!	179
9. Duet rewolucyjnych wirtuozów... Picasso i Braque, Braque i Picasso	189
10. 28, rue Vignon. Iście wywrotowa przestrzeń	199
11. Szarlatan czy geniusz? Wszechstronny Picasso	207
12. Gutenberg 21-39. Wizytówka za wizytówkę	214
13. „Wspaniała seria, wolna i radosna jak nigdy...”	220
DEMONTAŻ MIĘDZYNARODÓWKI PICASSA 1914–1923	231
14. Wśród kobiet, emerytów i ekspatriantów	233
15. Ku nowej logice transnarodowej	244
16. Wielkie manewry marszandów w czasie wojny: między patriotyzmem, perfidią i donosicielstwem	251
17. Ofiara uboczna germanofobicznej hysterii	258
18. „Odmierzanie czasu”. Paryska Notre Dame, dzwon Emmanuel i międzynarodówka Picassa	267

III. ARTYSTA KONTRA WSZECHMOCNA POLICJA, CZŁOWIEK W ROZSYPCIE 1919–1939

Uwertura niczym rozbita mozaika	275
1. Obrotny scenograf (od Ballets Russes po bale francuskiej arystokracji)	280
2. Artysta-magik (w orbicie międzynarodówki surrealistycznej)	294
3. Rzeźbiarz, Minotaur, artysta namaszczony (wokół posiadłości Boisgeloup)	313
4. Poeta i malarz polityczny (u boku hiszpańskich republikanów)	330
Epilog wokół schematu Alfreda Barra	352

IV. PIĘĆ LAT NAD KRAWĘDZIĄ PRZEPAŚCI 1939–1944

ZESŁANIE	367
1. Poszukiwanie schronienia	371
2. Walka o przetrwanie	380
3. Igranie z ogniem	387
4. Praca twórcza	396
5. Zmiana frontu	402
POST SCRIPTUM	407
6. Czas rozliczeń (1) Postępowanie oczyszczające brygadiera Chevaliera	408
7. Czas rozliczeń (2) Komisje do spraw konfiskaty nielegalnych zysków	417

V. PRZYSPIESZONA PRZEMIANA ARTYSTY W BOHATERA 1944–1973

1. Jak widziano Picassa w Nowym Jorku? Zaprzysięgły wróg Adolfa Hitlera	430
2. Jak widziano Picassa w Moskwie? Zagorzały krytyk Franco	437

3. Jak widziano Picassa w Saint-Étienne, Castres, Alès, Aubervilliers? Opatrznościowy dobroczyńca ośrodków robotniczych	447
4. Jak widziano Picassa w Céret, Grenoble, Lyonie, Antibes? Artysta prorok dla kuratorów z poczuciem misji	454
5. Jak widziano Picassa w Paryżu? „Geniusz” (w końcu) uznany przez państwo	460
6. Między „wielkim Stalinem” a „towarzyszem Picassem”? Niezawodna solidarność Maurice’a Thoreza	470

EPILOG.

KRÓLESTWO ŚRÓDZIEMNOMORSKIE 1955–1973

1. Od komisarza Rouquiera po J. Edgara Hoovera – policyjna zmiana warty (Francja / Stany Zjednoczone)	485
2. Terminujący ceramik w osadzie garncarzy	491
3. Oszałamiająco płodny eksperymentator	494
4. Od terminującego ceramika do mistrza, a nawet „organicznego aktora społecznego” w osadzie garncarzy	497
5. Od color-line do świata postkolonialnego	502
6. Honorowy obywatel doskonale pamiętający srogą zimą 1907–1908	506
7. Zakotwiczenie, oddziaływanie, przewrót. Cannes, Vauvenargues i Mougins	509
8. Powrót do działań obronnych	513
9. Portret „starego mistrza” jako „meteka”	518
Przypisy	523
Wybrana bibliografia	579
Podziękowania	601
Indeks osób	611
Indeks wymienionych dzieł	626